

Kursplan

Nämnden för utbildningsvetenskap

Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap

1GN014 Fritidshemmets didaktik, meningsfull fritid, 7,5
högskolepoäng

Didactics in the leisure-time centre. Sparetime with meaning, 7.5
credits

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap 2011-08-22

Senast reviderad 2012-01-26

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2012

Förkunskaper

Kursen ingår i grundlärarprogrammet.

Mål

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna

- redogöra för relationen mellan fritidspedagogik, samhällets barnsyn och barns mångkontextuella uppväxtvillkor
- redogöra för den fria tidens betydelse för barns och ungas identitets- och meningsskapande
- exemplifiera och diskutera didaktiskt handlande i relation till olikhet, delaktighet och inflytande inom fritidshemmets praktik
- identifiera lekens villkor och funktion i fritidshemmet
- diskutera didaktiska perspektiv gällande hur fritidshemmet kan erbjuda barn en meningsfull fritid som stimulerar deras lärande och utveckling utifrån barns kunskaper och behov
- problematisera kunskaper inom det fritidspedagogiska området och ämneskunskaper inbegripet kännedom om aktuell forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen
- använda forskningsmetoder som intervju/samtal för att tillvarata barns kunskaper och erfarenheter som en utgångspunkt för det fritidspedagogiska arbetet

Innehåll

Fritidshemmets didaktik, Meningsfull fritid (7,5 hp)

Fokus i delkursen utgör hur fritidspedagogen kan skapa en utvecklande, stimulerande och meningsfull fritid utifrån barns behov, intressen och erfarenheter i relation till ett didaktiskt perspektiv. Kursen behandlar tidigare forskning om barns uppväxt i ett mångkontextuellt samhälle och synen på barn och barndom. Kunskaper om barns utveckling, kamratskap och identitetsskapande lyfts fram i relation till fritidshemmets praktik. Begreppet fritid studeras utifrån olika perspektiv och i relation till barns utveckling och lärande. Frågor om inflytande och delaktighet samt barns aktörskap problematiseras. Teorier om lekens funktion och villkor i fritidshemmets kontext behandlas. Fältstudiedagar kan ingå i kursen där studenten med hjälp av forskningsmetodik studerar barns villkor i fritidshemmet. Olika forskningsmetoder som intervju/samtal presenteras för att ta tillvara barns kunskaper och erfarenheter.

Professionsbas och professionell progression

Delkursen behandlar fritidshemmet som samhällelig institution där fritidshemmets uppdrag att arbeta med barns utveckling och lärande samt att skapa en meningsfull fritid tydliggörs. Därmed läggs en grund för ett professionellt förhållningssätt där sociala relationer och kommunikativ kompetens i tal och skrift utvecklar kunskaper som stärker studentens professionella förmåga att reflektera över och handla på adekvata sätt i relation till barns utveckling och lärande. Sammantaget ska dessa innehållsområden ge grundläggande insikter för fritidspedagogens professionsbas och institutionella roll.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I kursen ingår akademiskt skrivande och ett vetenskapligt och kritiskt förhållningssätt. Kursen innefattar också moment av artikelsökning i bibliotekets databaser om aktuell forskning inom det fritidspedagogiska området. Intervju som forskningsmetod introduceras. Studenten ska utveckla sitt vetenskapliga förhållningssätt genom att genomföra intervjuer/samtal och att utifrån begrepp och teorier som behandlas i kursen arbeta med kvalitativa data.

Undervisningsformer

I kursen ingår föreläsningar, seminarier, arbete i grupp samt fältstudier. Obligatoriska moment i kursen framgår av studiehandledningen.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För kursbetyget Godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. Examinationerna sker i grupp/individuellt i muntlig och skriftlig form. Examinationsformer består av seminarier dels utifrån kurslitteratur dels från fältstudier samt skriftliga uppgifter. Skriftlig tentamen sker i slutet av kursen. Oavsett examinationsform är det den enskilde studentens prestationer som bedöms och betygsätts. Närmare specifikation av examinationsformerna och kriterier för bedömning ges i kursens studiehandledning.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till de studenter som gått kursen samt presenteras tillsammans med eventuellt vidtagna åtgärder för studenterna nästa gång kursen ges. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Ämnesdidaktisk litteratur

Gripsrud, Jostein (2011). *Mediekultur - mediesamhälle*. Göteborg: Bokförlaget Daidalos, ISBN: 978-91-7173-335-1 (s. 95-110)

Haglund, Björn. (2001). *Fritidsvetenskap. En kunskapsöversikt*. (IPD-rapport nr 13). Göteborg: Göteborgs Universitet, Institutionen för pedagogik och didaktik. (48 s).

Haglund, Björn. (2009). Fritid som diskurs och innehåll. En problematisering av verksamheten vid "afterschool-programs" och fritidshem. *Pedagogisk forskning i Sverige, 14(1)* (s 22-44).

Harvard, Åsa, Jensen, Mikael, Welén Therese & Gärdenfors, Peter. (2011). *Leka för att lära: utveckling, kognition och kultur*. Lund: Studentlitteratur, (urval, ca 150 s). ISBN: 9789-144051512.

Karlsson, Ove. (2002). *Perspektiv på fritidspedagogik en granskning av verksamhetens filosofiska begrepp och ideologier*. Paper vid konferens med ENSAC Sweden. (10 s). (Tillhandahålles av institutionen)

Klerfelt, Anna & Haglund, Björn (red). (2011). *Fritidspedagogik Fritidshemmets teorier och praktiker*. Stockholm: Liber, (urval, ca 140 s). ISBN 47100934.

Langlo Jagtøien, Greta, Hansen, Kolbjørn & Annerstedt, Claes. (2002). *Motorik, lek och lärande*. Göteborg: Multicare förlag, (urval, ca 244 s). ISBN: 91-974590-0-3. (Tillhandahålles av institutionen)

Lundgren, Ulf P , Säljö, Roger & Liberg, Caroline. (2010). *Lärande skola bildning. Grundbok för lärare*. Stockholm: Natur och Kultur, (kap 6,7. 30 s). ISBN 978-91-27.

Qvarsell, Birgitta. (2003). Barns perspektiv och mänskliga rättigheter - Godhetsmaximering eller kunskapsbildning? *Pedagogisk forskning i Sverige, 1-2(8)* (s 101-113).

Skolverket. (2007). *Allmänna råd och kommentarer. Kvalitet i fritidshem*. Stockholm: Fritzes. ISBN 9789185545308.

Pihlgren, Ann S. (2011). *Fritidshemmet -fritidslärares uppdrag på fritidshemmet och i skolan*. Lund: Studentlitteratur, (Kap, 1-3, 5-6, 8-9. 151 s). ISBN978-91-44-06895-4.

I kursen tillkommer ett kompendium samt artiklar som väljs i samråd med lärare.